

Izhaja vsak četrtek,
Velja s poštnino vred in
v Mariboru s pošiljanjem
na dom
na celo leto . 3 fl.
" pol leta . 1 fl. 50 k.
" 1/4 . — fl. 80 k.
Brez pošiljanja na dom
za celo leto . 2 fl. 50 k.
" pol leta . 1 fl. 30 k.
" 1/4 . — fl. 70 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigarju Novaku na
velikem trgu za 5 k.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

Naročnino sprejema vred
ništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,
neplačani listi ne
prijemajo.

Oznanila se prijemajo in
plača se za navadno vrstico
če se oznanilo natisne en-
krat, 10 kr., če dvakrat,
15 kr., če trikrat 20 kr.,
in vsakokrat za kolek 30 k.

„Poduk v gospodarstvu bogati deželo.“

Štv. 20.

V Mariboru 19. maja 1870.

Tečaj IV.

Slovinci pazite!

Tri leta so sedeli na Dunaju Nemci s Slavjani v državem zboru, pa kako? Ošabni Nemci so praznovali vsak dan svoj god, drugim je bilo kot strežajem le za polno mizo skrbeti. Zategadel so Slovenci, Poljaki — Čebov ni bilo tamo — in še neki drugi Slovani državnemu zboru hrbet pokazali in se domu podali. Tako je nemška vlada padla in novo ministerstvo bo državni zbor in deželne zборе razpustilo. Bliža se tedaj važen čas nove volitve. Mi bomo le Slovence volili. Mi Slovenci ne bomo tako abotni, da bi Nemškutarje volili in tako Nemcem v prid delali. Mi smo vero in narodnost od naših očakov prejeli in hočemo jo hraniti in svojim vnkum zapustiti. Nemški liberalubi, nemškutarji, kateri v kancelijah, mestih in trgih tičijo in čepijo, nam hočejo obe vzeti. Zategadel psvojajo slovenske narodne duhovne, da bi kmet brez voditelja bil, bi ga lože prevarili in mu narodnost vzeli. Nočemo se od naših duhovnov ločiti in tirjamo od naših zastopnikov, da našo vero in narodnost branijo. Ker kmet svojih mož ne pozna, bodo narodnjaki ustanovili v Mariboru glavni volilni odbor in v vsakem volilnem okraju volilni odsek. Ti odbori bodo one može izvedeli in priporočili, ktere naj volite. Enojna in glavna vodba in voditelji morajo biti, ktere morate poslušati, sicer cela armada razpade. Tako povsod pred volitvami delajo. V Mariboru izhajata dva časopisa, „Slov. Narod“ in „Slov. Gospodar.“ V teh bote v kratkem več o tem brali. V vsaki fari se ti listi najdejo. Vse, kateri te liste imajo, prosimo, naj jih drugim brati dajo — posebno v krčme.

Opominjamo in prosimo vse vrle narodnjake, naj se krepko na uoge postavijo, ker gre za našo milo domovino. Nočemo in ne bomo se nikdar več umeknoli tujcem in nemškutarjem, temuč s vsemi močmi delali do tega, da zmagajo Slovenci! Pozor tedaj vrli slovenski narodnjaki, in delajte že zdaj do tega, da bode zmaga Slovincem gotova!

Tominski tabor.

Pri prvem letošnjem slovenskem taboru 1. maja v Tominu so govorili o prav važnih točkah ti-le gospodje: Dr. Lavrič je s primernim govorom naznanil začetek tabora, v katerem je povdarjal važnost sedajnih časov, in kako da je treba Slovincem svoj glas povzdignoti in tirjati vse pravice, ki jim grejo. Če hoče sedajno ministerstvo mir napraviti med narodi, da je potrebno, da se vsem narodom njihove pravice za trdno zagotovijo. Na koncu govora reče, naj si taboriti izvolijo predsednika taborovega. Vsi taboriti so potem soglasno izvolili g. dr. Lavriča za predsednika, ki se je prav srčno zahvalil za izkazano čast in dal prvo besedo g. R. Mianij-u. Mladi zagovornik Slovenije je Tominsk domačinec in zdaj e. k. avškultant pri okrožni sodniji v Gorici. Govoril je prav navdušeno, čeravno prvokrat na javnem odru, in prav temeljito razvijal potrebo in koristi zedinjenja vseh Slovincov, in h koncu vsem slovenskim poslanecem prav gorko do srca govoril, da se mora pred vsem drugim in pri vsaki priložnosti zahtevati zedinjenje vseh Slovincov, kajti brez tega ni življenja in narodnega razvoja in tudi ni obstanka za Slovence. Rezolucija „zjedinjenje vseh Slovincov“ se je potem enoglasno in z velikim navdušenjem sprejela.

Drugo točko, „naj se Predilska železnica do Trsta brez odloga izpelje“, je prav tehtno zagovarjal g. deželni poslanec dr. Žigon. Železnico predilsko so taboriti enoglasno zahtevali. Oče Doljak, vrli Solkanski župan je prav ostro grajal slabo državno gospodarstvo v Avstriji, posebno se je budoval nad nekterimi premastnimi plačami, ktere dobivajo avstrijski poslanci na zvnajnih dvorih, nad neprimernimi pokojninami ki se dajajo ministrom že po 2letnem službovanju, potem generalom in drugim vojaškim poveljnikom in višim uradnikom. Grajal je, da vojaščina požre preveč denarja, ker si vsak nov minister kako drugo novo obleko in vojaško pripravo zmisli, in ker je sploh v mirnih časih preveč vojakov na nogah, kar ne stane samo dosti, temoč tudi kmetijstvu in obrtnstvu se utegnejo najboljše moči in potem takem posestnika in obrtnika na dve strani tlačiti, da si nemore pri neprimerno visokih davkih in pri pomanjkanju delavnih moči nikakor pomagati. Dalje razlaga, kako se vsled novih liberalnih postav državnim oblastnijam opravila čedalje bolj manjšajo in županstvom, deželnim odborom, šolskim svetovalstvom in okrajnim odborom nalagajo, da pa so pri vsem tem še vse cesarske oblastnije ostale, ki toliko stroškov prizadevajo kakor poprej, novo ustanovljene oblastnije še jih celo vekšajo in zraven državnih še druge davke nakladajo. Poprej je imel samo presv. cesar pravico davke nakladati, zdaj jo deli z ljudstvom, ki to nalogo po svojih poslancih opravlja, Zatoraj je neobhodno potrebno, da pazimo pri volitvah, kake može si izvolimo, namreč zmožne, rodoljubne in značajne može, katerim je duševni in materijelni blagor ljudstva v resnici na sre. Konečno priporočila zložnost in edinost pri volitvah. Potem se je enoglasno sprejela rezolucija: „Naj se državno gospodarstvo tako uredi, da se bodo javni davki, kolikor je mogoče, zniževali ali saj ne od leta do leta povekšavali“.

Za Doljakom je govoril dr. Tonkli in v izvrstnem govoru priporočal širazredno meščansko šolo v Tominu. Rekel je: Mi Slovenci imamo sicer izvrstne duhovne, pravoznance, inžinirje, imamo prav marljive in delavne kmete in za izboljšanje kmetijstva kmetijsko šolo v Gorici, ktera bode veliko koristila, ako se bodejo v njo pošiljali sini za kmetijstvo namenjeni. Kar pa se tiče mestjanskega stanu, kateri bi imel bivati v trgovih in mestih, tega pogrešamo skorej popolnoma, ker tudi v naših trgih stanujejo večidel le kmetovalci. To pribaja od tod, ker je domače rokodelstvo in trgovstvo še na najnižji stopnji in ker še obrtnijstvo skorej popolnoma spi. Poglavitni vzrok temu pa je pomanjkanje obrtnijskih šol. Zboljšati in pomnožiti domače rokodelstvo in obrtnijstvo in trgovstvo pa imajo nalogo meščanske šole. Navedal je govornik potem, kaj se vse koristnega uči v meščanskih šolah, in reče, kdor tako šolo dobro izvrši, je pripraven za rokodelstvo, kupčijstvo in obrtnijstvo sploh. Pravi dalje, kako je potrebno da se v meščanski šoli tudi učijo tuji jeziki, n. pr. nemški, laški itd., ktere bi posebno vsak obrtnik znati moral. Meščanska šola nam bode tedaj zboljšala domače rokodelstvo, nam bode pomnožila domačo trgovino in k temu pripomogla, da se oživi tudi obrtnijstvo. Ako pa to dosežemo, ne bode treba toliko tuje robe kupovati in dopeljevati, temoč mogoče še bo domače pridelke iznašati in izvažati in s tem pride denar v deželo, in denar stori in množi blagostanje. O tem istem predmetu je govoril tudi prav izvrstno in popularno g. Rutar, župnik iz Volč. Ljudstvo